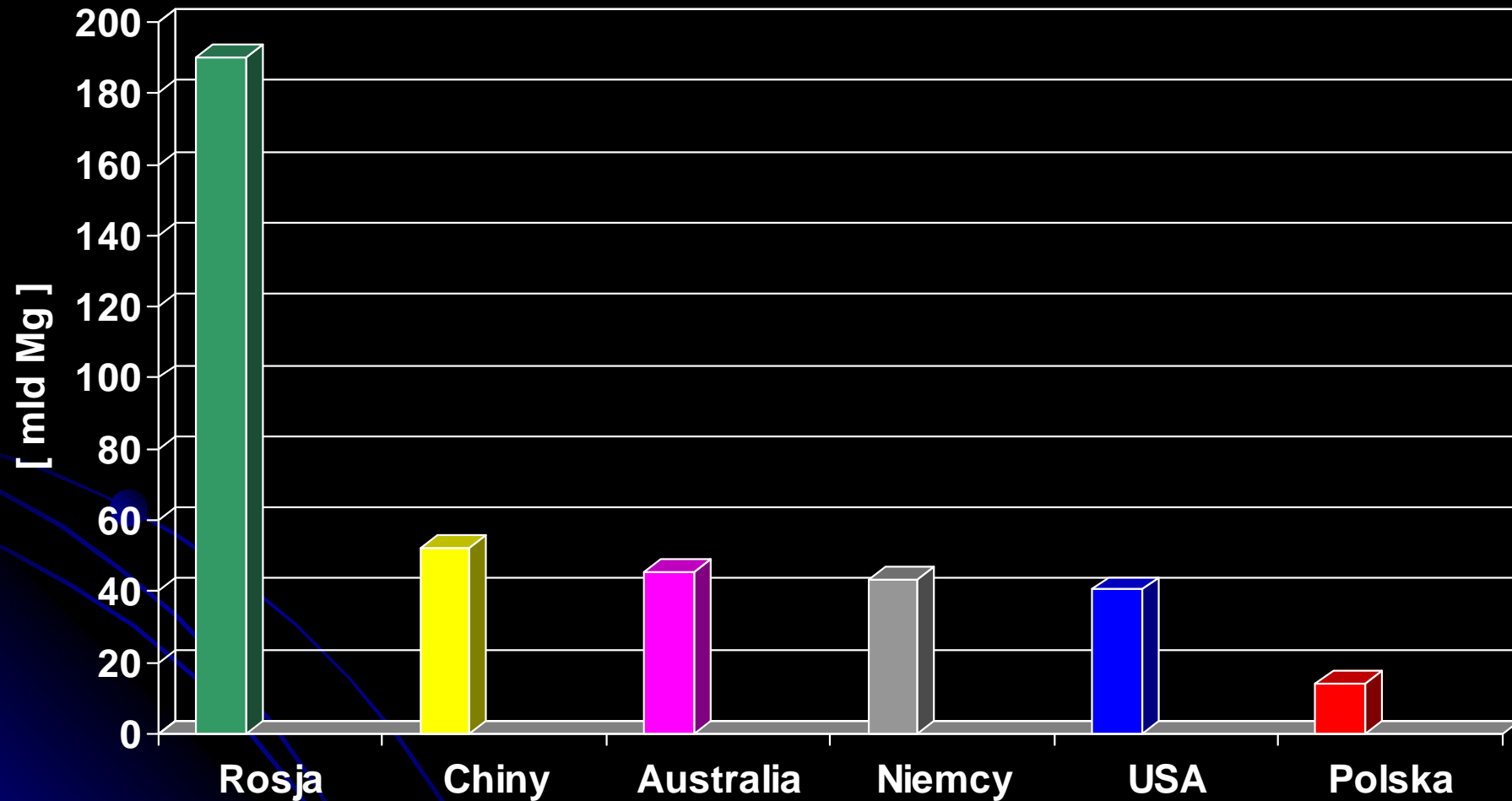

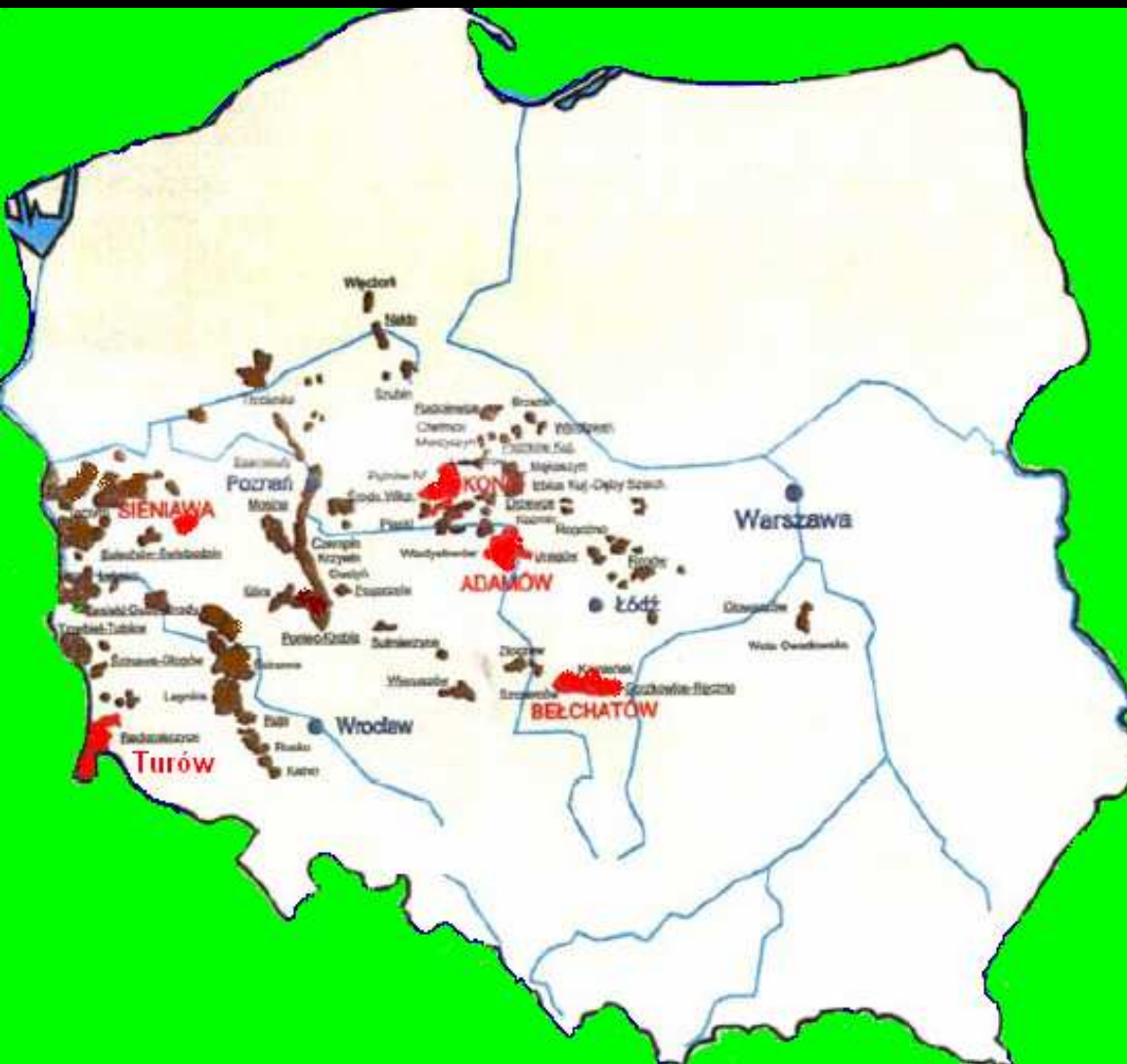
Alternatywne Metody Pozyskiwania Energii z Węgla Brunatnego

- Jan Iciek, Krzysztof Ziemiński
    - Politechnika Łódzka, Wydział Biotechnologii i Nauk o Żywności
-

Zasoby węgla brunatnego na świecie

Występowanie węgla brunatnego w Polsce

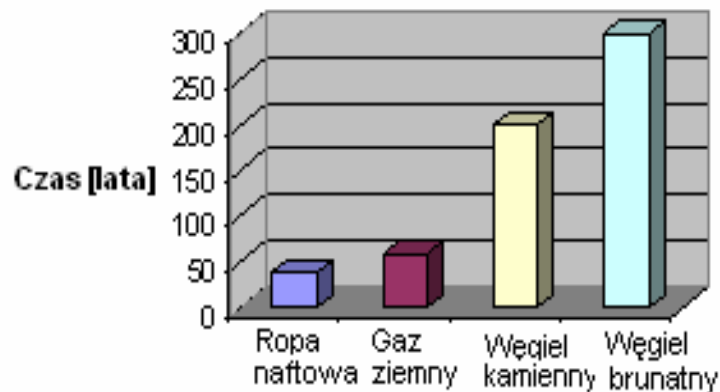
Zasoby bilansowe węgla brunatnego szacowane są na 14 mld ton oraz 58 mld ton w złożach perspektywicznych.

Obecnie rozpoznanych jest ponad 150 złóż.

Ze względu na zasoby geologiczne złoża można podzielić na małe – do 150 mln ton, średnie 150-300 mln ton, duże powyżej 300 mln ton.

Potrzeba wdrażania paliw drugiej generacji

Wystarczalność podstawowych nośników energii

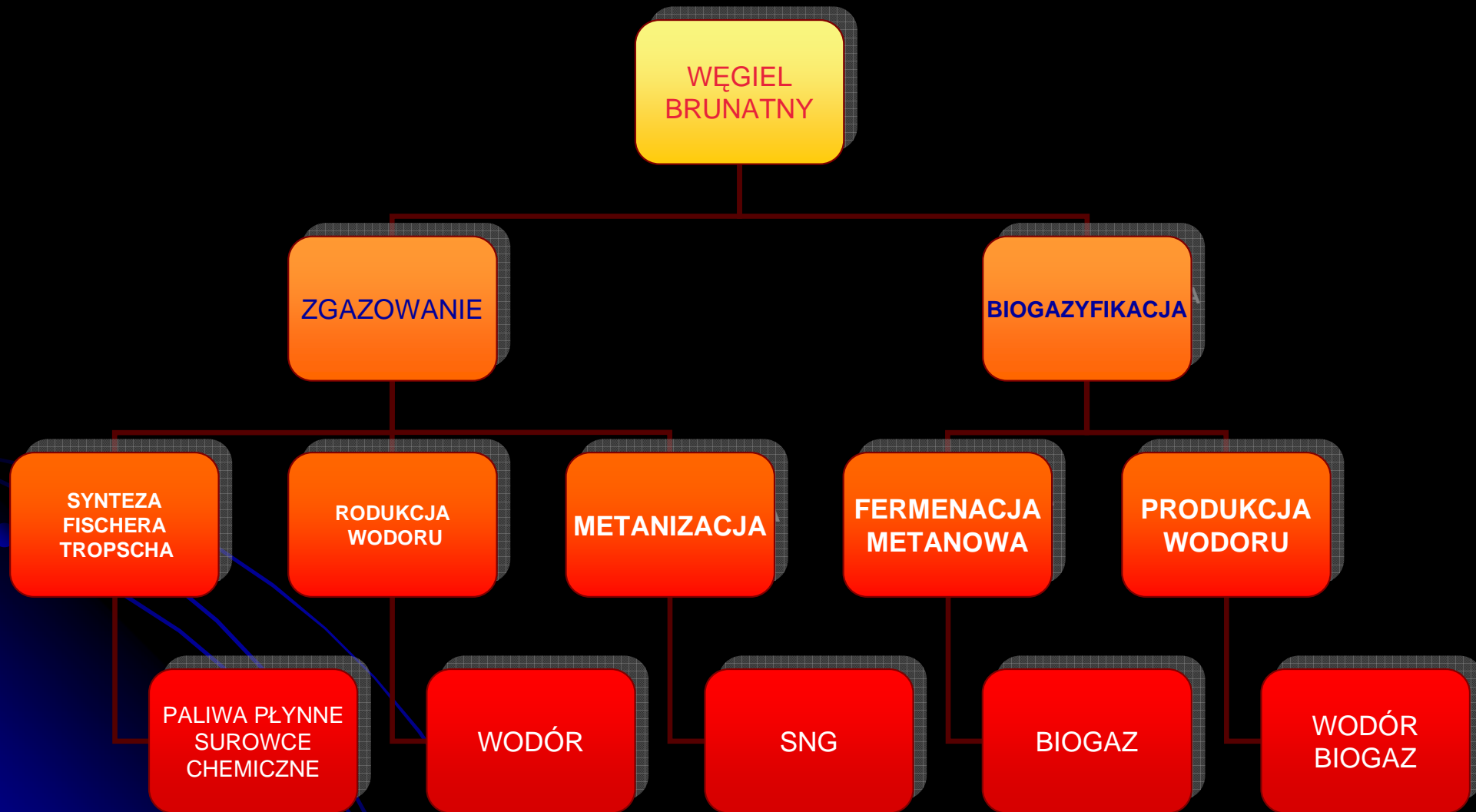
Rodzaj biopaliwa	Specjalna nazwa handlowa	Źródło biomasy	Proces produkcji
Bioetanol	Cellulosic bioethanol	Lignocelulozy	Zaawansowana hydroliza i fermentacja enzymatyczna
Biopaliwo syntetyczne	Biomass-to-liquids (BTL) Fischer-Tropsch (FT) diesel Synthetic (bio)diesel Biomethanol Heavier (mixed) alcohols Biodimethylether (Bio-DME)	Lignocelulozy	Zgazowanie i synteza
Syntetyczny biometan	SNG (Synthetic Natural Gas)	Lignocelulozy	Zgazowanie i synteza
Biogaz		Lignocelulozy	Fermentacja metanowa
Biowodór		Lignocelulozy	Zgazowanie i synteza

- Z prognoz Komisji Europejskiej UE [Dyrektywa, 2001/77/EC], wynika, że szczyt wydobywania ropy naftowej zostanie osiągnięty w latach 2015-2020.
- W tej sytuacji istnieją co najmniej trzy bardzo ważne przyczyny podjęcia intensywnych działań nad wdrożeniem produkcji paliw II i III generacji
- Ekologia i globalne zmiany klimatu,
- Bezpieczeństwo energetyczne,
- Ekonomia i zrównoważony rozwój.

Wymagania Stawiane Paliwom Alternatywnym

- Występują w dostatecznie dużych ilościach.
- Cechują się technicznymi i energetycznymi właściwościami determinującymi ich przydatność do zasilania silników lub urządzeń grzewczych.
- Są względnie tanie w produkcji i sprzedaży.
- Stanowią mniejsze zagrożenie dla środowiska niż paliwa dotychczas stosowane.

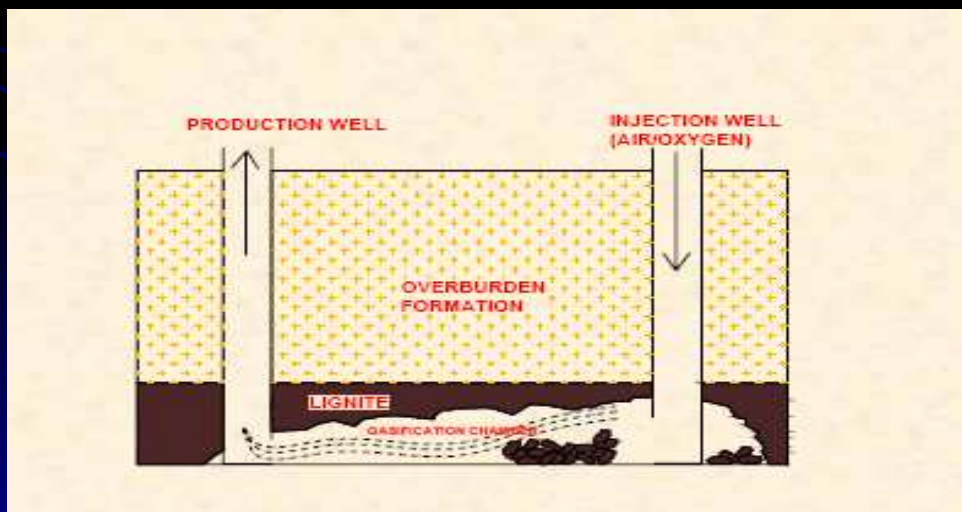
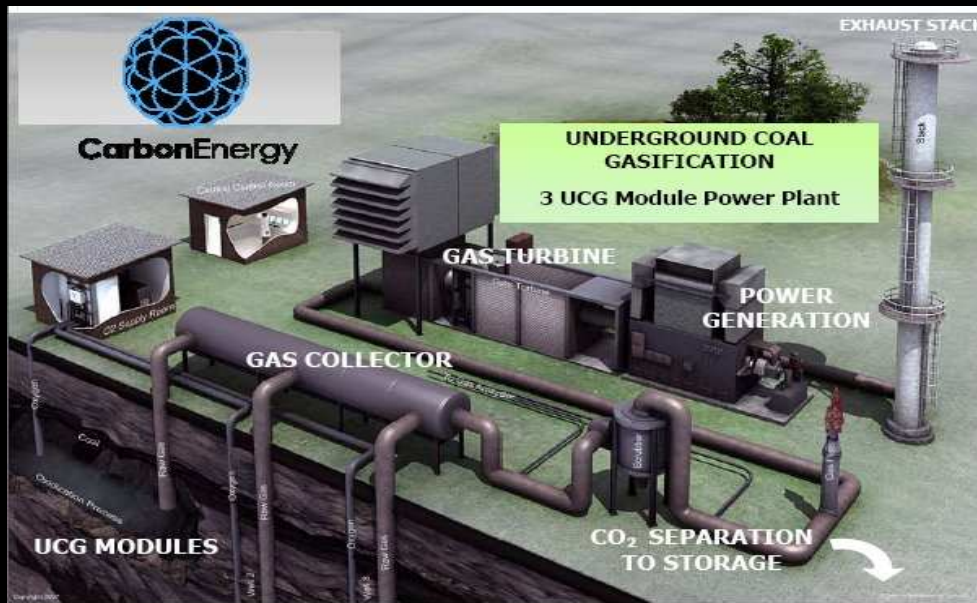
Alternatywne metody przerobu węgla brunatnego

PODZIEMNA GAZYFIKACJA

- Podziemna gazyfikacja węgla dzięki konsekwentnie prowadzonym badaniom w ciągu ostatnich lat uległa znacznemu udoskonaleniu. Obecny stan techniki pozwala bardziej optymistycznie patrzeć na możliwość jej zastosowania na skalę przemysłową. Przykłady zastosowań przemysłowych w takich krajach jak: Uzbekistan, Australia, Kanada i RPA mogą dać impuls do przygotowania i realizacji podobnego projektu w Polsce.

Podziemna Gazyfikacja Węgla Brunatnego

Podziemna gazyfikacja węgla (UCT – underground coal gasification), polega na wydrążeniu dwóch szybów do złoża węgla i jego podpaleniu. Tlen i woda są włączane przygotowanym szybem powodując spalanie węgla w odpowiednich warunkach. Powstający gaz wypływa drugim szybem i jest wykorzystany jako paliwo

Instalacja firmy Linc Energy w Chinchilla jest postrzegana jako instalacja która odniosła znaczący sukces. 35,000 ton zgazowanego węgla– więcej niż w jakiegokolwiek innej instalacji testowej.

**Fotografia powierzchni podziemnego gazyfikatora w Chinchilla
(za Ergo Exergy technologies Ltd)**

- Osiągnięto wydajność 80,000 Nm³/godz. lub 675 ton węgla dziennie o kaloryczności 4.5-5.7 MJ/m³.

- Próba w Chinchilla zapewniła dostępność produkcji gazu przez ponad 30 miesięcy **95%** wykorzystania złoża węglowego.

- Średnia głębokość złoża 140 m

- Wysoka jakość i stabilność składu gazu syntezowego.

- Nie zarejestrowano żadnych zanieczyszczeń wód podziemnych.

- Nie wystąpiło zapadanie terenu.

- Nie zaobserwowano zanieczyszczenia powierzchni.

- Projekt Podziemnej Gazyfikacji Węgla w Chinchilla pokazał, że proces może być prowadzony bez niekontrolowanego oddziaływania na wody podziemne.**

- Nie zaobserwowano żadnych oddziaływań na środowisko podczas kontrolowanego procesu wygaszenia.

Technologia gazyfikacji węgla brunatnego

- **Syntroleum Corporation** i australijska firma **Linc Energy** rozwijają w Australii projekt należący do grupy węgiel-na-ciecz (**CTL – coal-to-liquid**), który integruje technologię Fischera-Tropscha opracowaną przez firmę Syntroleum z technologią podziemnej gazyfikacji węgla firmy Linc Energy.
- Jest to pierwszy taki projekt, który łączy te dwie technologie dla wyprodukowania syntetycznego oleju napędowego.

Biologiczne przetwarzanie węgla brunatnego

Metody biotechnologiczne to przede wszystkim:

dysponowanie odpowiednimi, specjalnie do tego celu wyselekcjonowanymi, drobnoustrojami oraz znajomość warunków, w których mogą być one skutecznie i bezpiecznie użyte.

- Obecnie ocenia się, że mniej niż 1% wszystkich mikroorganizmów występujących w naturze zostało zbadanych, a zaledwie kilka tysięcy gatunków bakterii sklasyfikowano taksonomicznie.
- **Drobnoustroje bytujące w środowiskach naturalnych w wielu przypadkach wykazują wyższą aktywność w porównaniu z mikroorganizmami zdeponowanymi w kolekcji czystych kultur.**

Źródła szczepów mikroorganizmów o znaczeniu przemysłowym

Źródło szczepu

```
graph TD; A[Źródło szczepu] --> B[Środowisko Naturalne]; A --> C[Środowisko Przekształcone przez Człowieka]; A --> D[Kolekcje Szczepów]; A --> E[Inne Źródła]
```

Środowisko
Naturalne

Środowisko
Przekształcone
przez
Człowieka

Kolekcje
Szczepów

Inne
Źródła

- Zwykle wymagają udoskonalenia określonych cech produkcyjnych

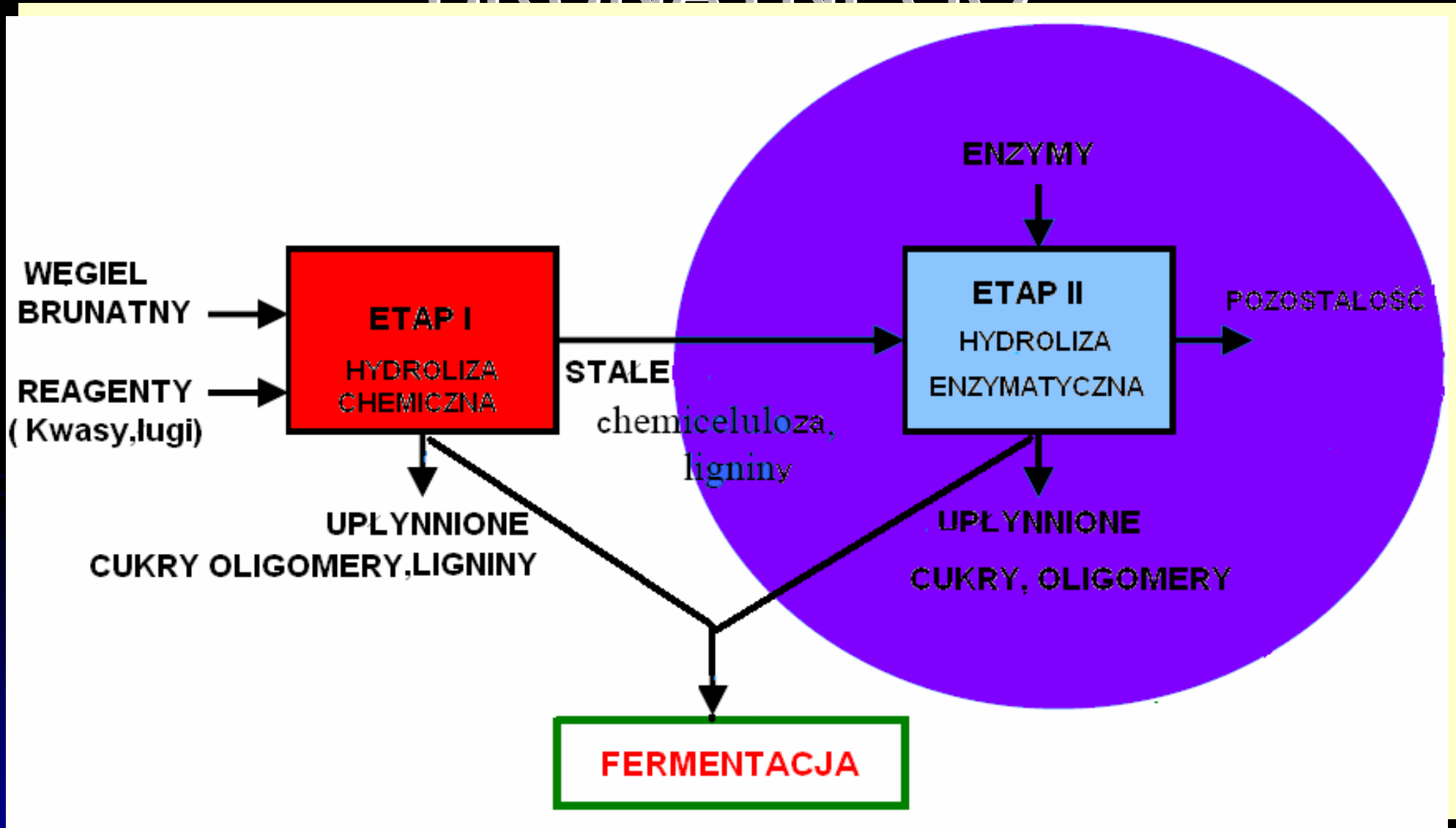
Konieczne są zatem badania:

- zdolności szczepu do wzrostu w obecności różnego rodzaju związków organicznych,
- szybkości i stopnia zużycia tych związków,
- zdolności emulgowania substratów,
- wymagań pokarmowych szczepów,
- aktywności wybranych układów enzymatycznych,
- produktów biodegradacji.

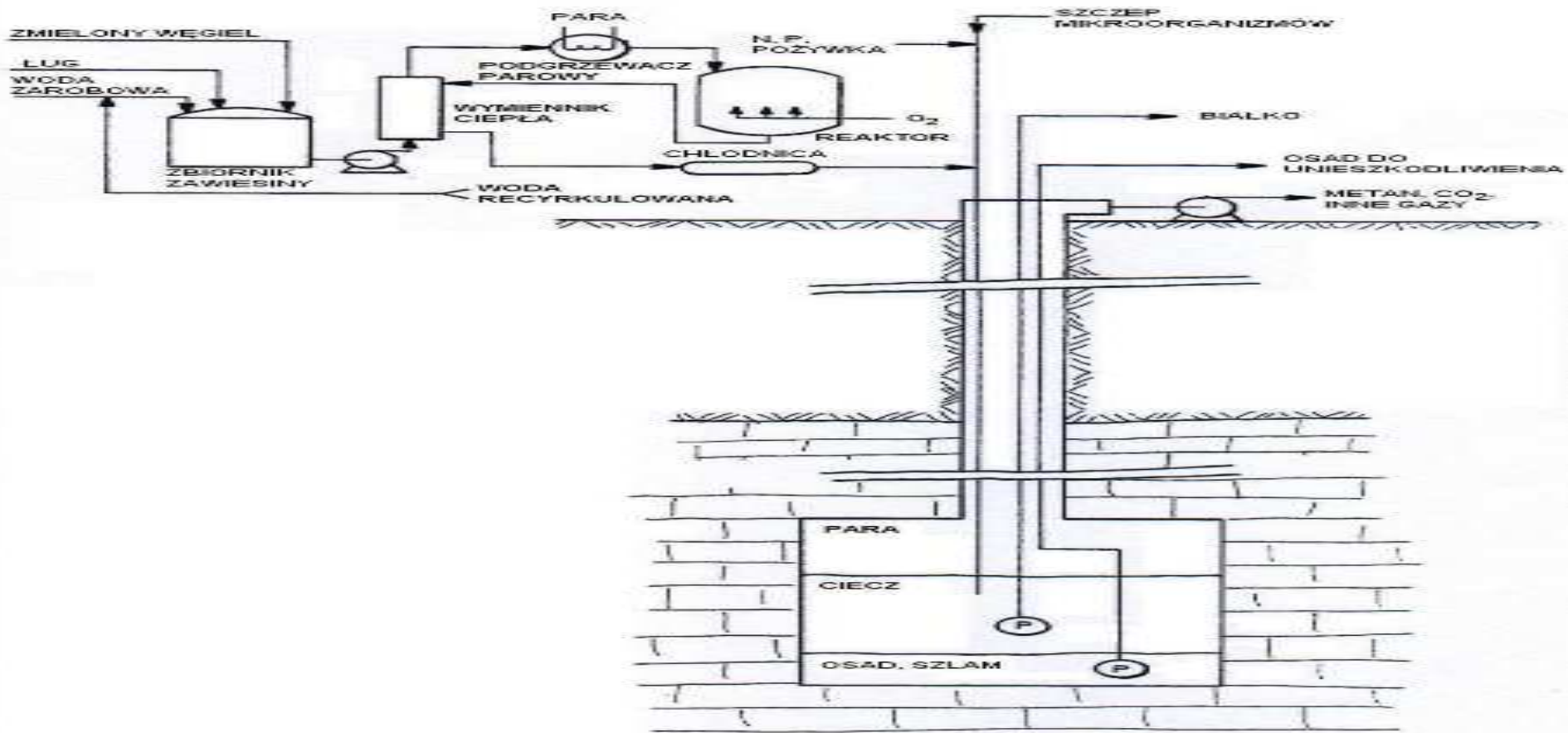
Mikroorganizmy degradowujące węgiel brunatny

Królestwo	Klasa	Typ węgla
Grzyby	<i>Coriolus versicolor</i>	Wysoki lub niski stopień uwęglania. Lignit, węgiel brunatny, węgiel bitumiczny
	<i>Phanerochaete chrysosporium</i>	
	<i>Poria placenta</i>	
	<i>Piptoporus betulinus</i>	
	<i>Coprinus sclerotigeris</i>	
	<i>Trichoderma atroviride</i>	Niski stopień uwęglania. Lignit ,węgiel brunatny i węgiel subbitumiczny
	<i>Fusarium oxysporum</i>	
	<i>Aspergillus sp.</i>	
<i>Candida sp.</i>		
Bakterie	<i>Strptomyces badius</i>	Niski stopień uwęglania. Lignit i węgiel subbitumiczny
	<i>Strptomyces sefonii</i>	
	<i>Bacillus sp.</i>	
	<i>Bacillus sp.</i>	

HYDROLIZA WĘGLA BRUNATNEGO

Schemat Podziemnej Biogazyfikacji Węgla Brunatnego

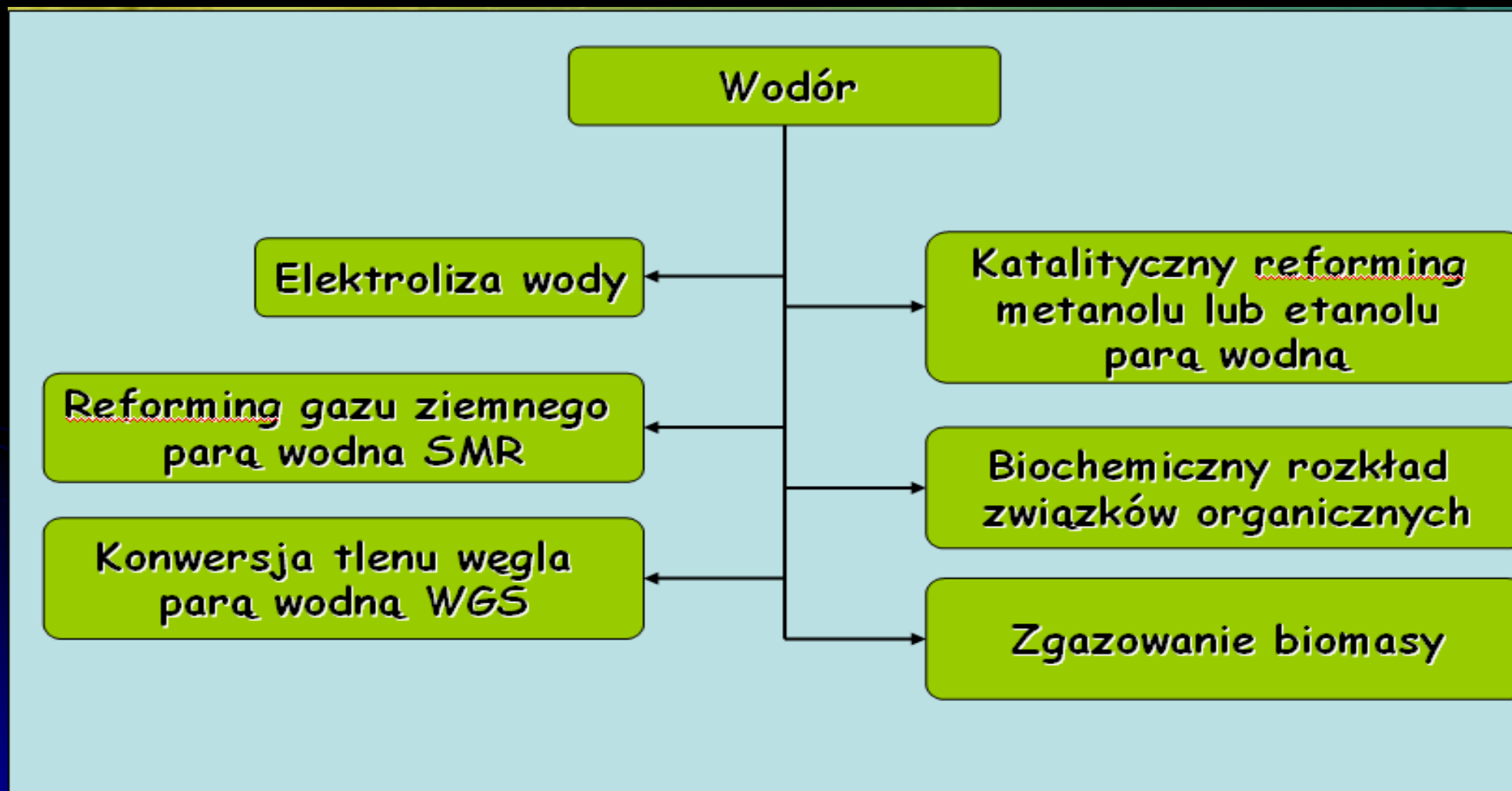
Proces biogazyfikacji można zastosować tylko dla młodych i nie w pełni dojrzałych węgli brunatnych, które mają bliższą strukturę do pierwotnych składników organicznych niż do wysokokalorycznego węgla.

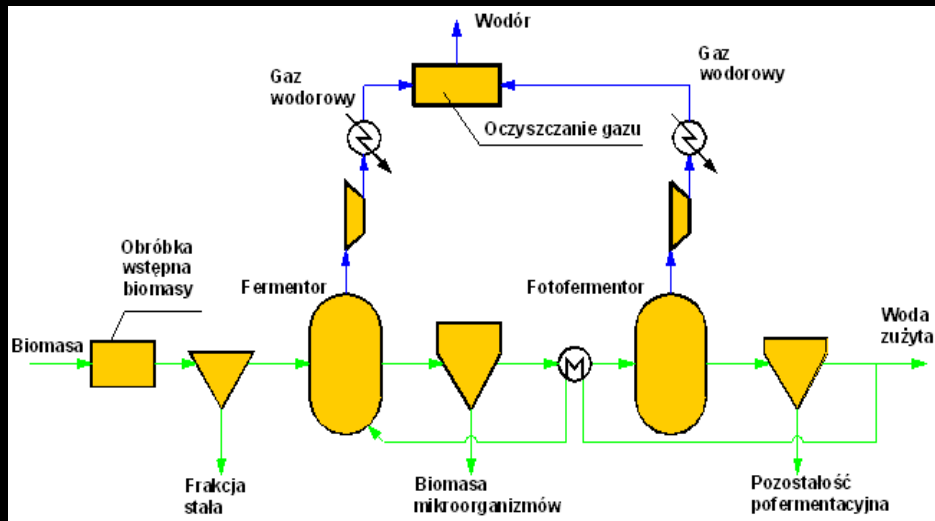
Kaloryczność metanu w odniesieniu do innych źródeł energii

Metody produkcji wodoru

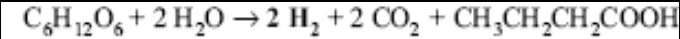
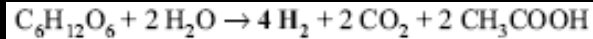
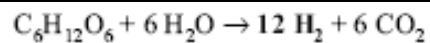

Możliwość produkcji wodoru

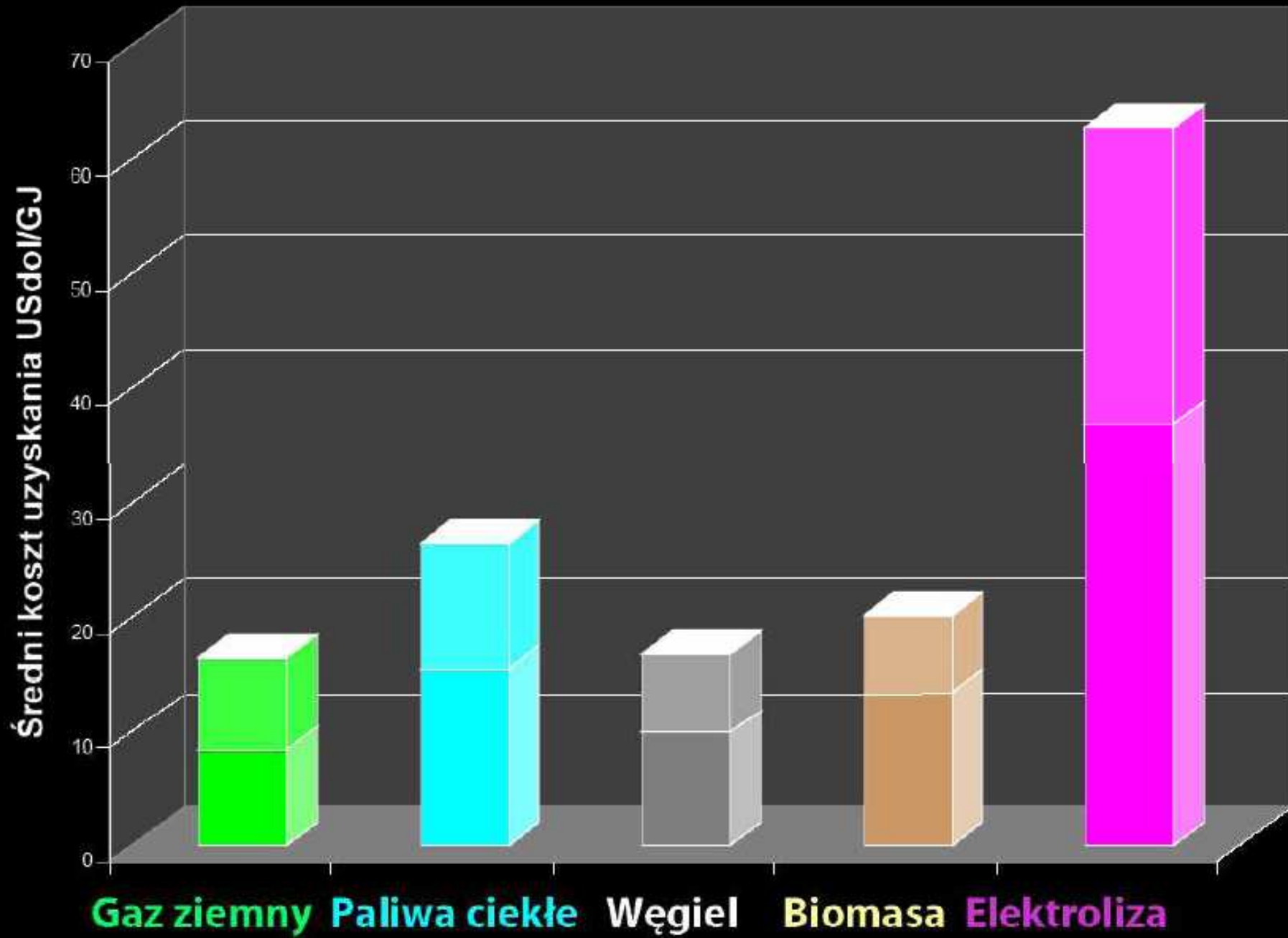
Escherichia coli – produkcja preparatów przemysłu spożywczego, wytwarzanie insuliny, **wytwarzanie wodoru.**

E.Coli po usunięciu 6 genów potrafi wytworzyć do 140 razy więcej wodoru niż szczepy naturalne

Proces beztlenowej fermentacji biomasy można tak poprowadzić, aby uzyskać wodór jako końcowy i główny produkt. Innym sposobem pozyskania wodoru jako produktu końcowego jest fotofermentacja wodorowa, w wyniku której kwasy organiczne i alkohole ulegają redukcji do wodoru i dwutlenku węgla. Proces zachodzi w obecności światła przy użyciu bakterii foto-syntetycznych. Obie fermentacje (ciemną i fotofermentację) można ze sobą połączyć.

Koszty pozyskiwania wodoru

Podsumowanie

- Najważniejszymi czynnikami stymulującymi wzrost wykorzystania alternatywnych źródeł energii są narzędzia ekonomiczne w postaci wsparcia dla ich produkcji oraz stymulowania popytu.

Powstanie nowego „przemysłu metanowego” spowoduje:

- **Rozwój badań nad „czystymi technologiami” pozyskiwania energii.**
- **Rozwój technologii oczyszczania, przechowywania, transportowania i przetwarzania biogazu i wodoru.**
- **Rozwój technik wytwarzania energii i ciepła.**

***Dziękuję Państwu
za uwagę !***

